

Haga/Lyckebyskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen;
förskoleklass, fritidshem, grundskola, årskurs 1-9

Läsår: 2014/2015

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

förskoleklass, fritidshem, grundskola, årskurs 1-9

Ansvariga för planen

är rektor, Eila Andersson

Vår vision

Ingen form av diskriminering, trakasserier eller kränkning ska förekomma inom verksamheterna förskoleklass, fritidshem och grundskola på Haga/Lyckebyskolan.

Planen gäller från 2014-10-01

Planen gäller till 2015-08-30

Läsår 2014/2015

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga i utformandet av planen genom att de har svarat på enkäter (åk. 1-9) samt gjort kartläggningar på elevråd och i kompisstödjargruppen (åk. F-6). Under klassråd, fritidsråd och elevråd diskuterar eleverna hur det förebyggande arbetet med trygghet och studiero ska ske på klass- arbetslag- och skolnivå.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna kommer att vara delaktiga genom skolrådet under läsåret.

Personalens delaktighet

Personalen är delaktig genom att alla på, individ-, arbetslags- och skolnivå först deltar i utvärderingsarbete och undersökningar inom förskoleklass, skola och fritidshem. Därefter skrivs ett utkast som går ut på remiss till all personal. Personalen föreslår förändringar till förbättringar, därefter revideras planen. Personalen, inom förskoleklass, skola och fritidshem, är direkt delaktiga i arbetet med eleverna under lektioner, raster och övrig skoltid samt fritidstid. Klassråds- och fritidsrådstid är viktiga forum där vuxna särskilt tänker på att lyssna till vad eleverna har för ärenden att ta upp. Skolledning tar del av klass-, fritids- och elevrådsanteckningar och lyfter frågor som behöver aktualiseras. Trygghetsteamet tar del av anteckningarna och för in frågorna i sitt arbete. Personalen har valda representanter som ingår i skolans trygghetsteam vars uppgift är att arbeta med planen genom utvärderingar, kartläggningar och förebyggande arbete.

Förankring av planen

Planen publiceras efter att den har varit ute på remiss och eventuella förändringar har gjorts. Därefter förankras planen hos personalen genom diskussion i arbetslag inom förskoleklass, fritidshem och skola. Planen diskuteras på elevhälsomöten och på APT för övrig personal. Planen förankras hos eleverna i klassen av klassläraren/mentorn och i elevrådet av skolledningen. Elevrådet är idag delat i årskurserna F-3, 4-6 och 7-9. Information om likabehandlingsplanen ges vid skolråd. Planen publiceras på skolans hemsida.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen har diskuterats i ledningsgruppen. Trygghetsteamet på skolan har gjort undersökningar via enkäter gällande trygghet och studiero i årskurserna F-9. Elever har gjort trygghetsvandringar och visat på platser inom skolan som känns otrygga. Utvärdering har genomförts i personalgrupper/arbetslag, utvärderingarna försenades på grund av skolans arbete med flytten av verksamheten till en annan kommunedel.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Följande grupper har deltagit utvärderingen. Skolledningen, personalen i arbetslagen vid olika personalmöten, eleverna genom klassråden och trygghetsenkäter som genomförs av trygghetsteamet. Fritidsrådet och elevrådet till viss del.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Utvärderingen gav följande resultat. Eleverna har inte varit tillräckligt delaktiga i arbetet med planen p.g.a. att den inte har varit tillräckligt "levande" i verksamheten. Värdegrundsfrågor finns med i verksamheten men det saknas en tydlig koppling till likabehandling. Skolledningen behöver se till att arbetet med planen planeras in i arbetsflödet under läsåret. Eleverna upplever att vuxna inte alltid lyssnar när eleven behöver uppmärksamhet. Det kan t.ex. vara under lektionstid men även ute under rast eller om man möter en vuxen som man kanske inte har en direkt kontakt med i vardagen. Eleverna behöver göras än mer delaktiga genom att man aktualiserar planen och dess koppling till vardagen regelbundet. Elever har gjort trygghetsvandringar och visat på platser inom skolan som känns otrygga. En del elever har påtalat att elevinflytandet på skolan är bristfälligt. Det framgår i resultatet av de enkäter som görs internt på skolan och sammanställs av trygghetsteamet. De kommungemensamma enkäterna visar samma resultat.

Årets plan ska utvärderas senast

2015-05-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen ska utvärderas genom diskussion i klasserna, på klass- och fritidsrådet. Det görs bland annat genom att resultaten av undersökningarna diskuteras med eleverna, man samtalar om varför resultatet har uppstått och vad man kan förändra. Samma sak görs i elevrådet och eleverna kan då vara mera delaktiga genom att ha egna förslag på förbättringsåtgärder. Varje arbetslag ska utvärdera sitt arbete med de förbättringsmål som man har satt upp för det egna arbetslaget. Planen ska även utvärderas i trygghetsteamet, EHT och i skolledningsgruppen. Utvärderingen görs av alla arbetslag mot skolans uppsatta mål/förbättringsområden under läsåret och dokumenteras skriftlig av varje grupp.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Ansvariga för att utvärderingen genomförs är rektor, biträdande rektor och trygghetsteamet.

Främjande insatser

Haga/Lyckebyskolans arbete med främjande insatser.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Att elever ges samma förutsättningar, utrymme, delaktighet och inflytande i verksamheten. Att det materiel som används i undervisningen speglar olika typer av familjebilder eller etnisk tillhörighet. Att skolan arbetar för att skapa alternativ för social gemenskap. Att elevernas trygghet och trivsel är en fråga för all personal på skolan. Att lärmiljön arrangeras för att vara tillgänglig för alla utifrån det pedagogiska och det fysiska behovet. Att undervisningen genomförs på ett normkritiskt sätt för att motverka fördomar. Uppföljning av målen genomförs enligt redovisade åtgärder under punkten utvärdering.

Insats

Öka personalens kompetens inom normkritiskt tänkande genom diskussioner i arbetslaget och på enheterna. Behovet av kompetensutveckling ses över under läsåret. Granskning av undervisningsmateriel innan inköp för att vara säkra på att de motsvarar intentionerna i skollag och läroplan. Inom ramen för undervisning och elevens vistelse på fritidshem verka för att använda metoder som bryter och motverkar invanda mönster, t.ex. att vara uppmärksam på att ge pojkar och flickor lika stort talutrymme i gruppen. Verka för att eleverna får, med stöd av vuxna, och med stigande ålder ta ansvar för att vara delaktiga i planering och genomförande av gemensamma aktiviteter. Raster och rastaktiviteter ses över, likaså platser på skolan som inte känns trygga. Rastvärdarna förändrar sitt arbetssätt för att skapa möjligheter för alla att vara med. Platser som är otrygga ska synliggöras och orsak ska utredas. Alla elever och all personal behöver bli engagerad i dessa frågor oavsett var på skolan man arbetar. Arbeta med att öka medvetenheten kring rådande normer genom gemensamma diskussioner i arbetslag och på enhetsmöten. Skolledning, elevhälsoteam och trygghetsteam uppmärksammar och initierar behov av diskussion. Att låta klassråd, elevråd, fritidsråd och kompisstödjare verka för främjande insatser på skolan genom sitt agerande och deltagande i framtagandet av förbättringar.

Ansvarig

Ansvariga för mål och uppföljning är all delaktig personal. Förskolelärare, klasslärare, ämneslärare, fritidspersonal och skolledning.

Datum när det ska vara klart

Arbetet med ovanstående pågår fortlöpande under året och utvärderas i december 2014 och i maj 2015.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Skolan tar del av kommungemensamma enkäter och gör egna återkommande undersökningar via enkäter som alla elever svarar på. Skolan har regelbundet återkommande elevråd inom alla åldrar där resultat av undersökningar diskuteras. Kompisstödjarna träffar vuxna för att diskutera vad som har fungerat bra, tar fram goda exempel som sprids och diskuterar vad som inte har fungerat och vad man kan göra för att förändra/förbättra. Elever har gjort från trygghetsvandringar och kartlagt platser som känns otrygga. Dessa aktualiseras i personal och elevgrupperna. Arbetslagen utvärderar sina förbättringsplaner minst två gånger per läsår. EHT tar upp ovanstående resultat och tar fram förslag till förbättringar. Diskussion kring ovanstående förs vid olika tillfällen i personalgrupperna.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har involverats i kartläggningen genom att delta i undersökningar enligt ovan. Samt genom samtal som förs på fritidsråd, elevråd och klassråd.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har involverats i kartläggningen genom att de tar del av redovisningen av undersökningarna som görs av trygghetsteamet samt andra undersökningar och uppföljningar av elevresultat som görs kommungemensamt. Personalen är delaktig i att ta fram metoder/åtgärder på arbetslagsnivå, upprätta förbättringsplaner inom varje arbetslag och kring de elever som finns i laget eller på fritids. Det görs med utgångspunkt i de områden som resulterat i förbättringsområden på skol- och arbetslagsnivå. Diskussioner förs i olika personalgrupperingar.

Resultat och analys

En del elever upplever att vuxna inte lyssnar på dem. En del elever är inte trygga i skolan. En del elever säger att det förekommer ett "fult" språk. Eleverna har via trygghetsvandringar visat på platser i skolan som inte känns trygga. En del elever säger att de inte får vara med och bestämma.

Förebyggande åtgärder

Att motverka kränkande behandling.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Det ska inte förekomma diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier inom verksamheten på Haga/Lyckebyskolan.

Åtgärd

Skolledning initierar diskussioner kring elevinflytande. Trygghetsteamet kommer att genomföra och förtäta sina undersökningar på skolan. Arbetslagen genomför uppföljningar och återkommande diskussioner på sina elevhälsomöten gällande de elever som ingår i laget. EHT följer upp och återkopplar till berörda elever, vårdnadshavare och personal. Elevrådet ska vara delaktigt i förbättringsarbetet. Skolledningen arbetar med att förbättra och tydliggöra rutiner och handlingsplaner för att kvalitetssäkra arbetet. Utvärdering sker i december 2014 och i maj 2015.

Motivera åtgärd

Elever uppger i undersökningar att det inte alltid är arbetsro på lektionerna samt att det finns vuxna som inte lyssnar. En del elever känner sig otrygga och anger att det förekommer nedsättande kommentarer.

Ansvarig

är rektor, biträdande rektorer, trygghetsteamet, arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

141219 och 150531

Att motverka förekomsten av otrygga platser.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Att platser inom skolan ska kännas trygga och säkra att vistas på. Utvärdering sker via klassråd, elevråd och enkäter som görs av trygghetsteamet. Under vårterminen 2015 görs den kommungemensamma undersökningen via skolplaneenkäten där elever, årskurs 3-9, och vårdnadshavare deltar.

Åtgärd

De otrygga platserna ska synliggöras av trygghetsteamet. Rastvärdarnas områden ses över, vuxenledning av rastaktiviteter ska öka. Biträdande rektorer ser över och följer upp rastschemat för rastvärdar och leder arbetet med ökad rastaktivitet. Vuxna behöver vistas inom skolans alla områden för att öka tryggheten på skolan. För eleverna i årskurs 7-9 ses möjligheterna över för att skapa gemensamt vistelseutrymme under rasttid i syfte att skapa gemenskap, eftersom skolan delvis är utlokaliserad på grund av renovering under läsåret. Eleverna i årskurs 7-9 kommer även att ha s.k. hemklassrum. Trygghetsteamet genomför, presenterar och följer upp enkäter som genomförs. Resultaten av enkäter följs upp med eleverna på klassråd, via elevråd, fritidsråd och i arbetslagen. Arbetslagen "väver in" och följer upp sina mål som de har satt upp i verktyget BRUK.

Motivera åtgärd

Synliggörandet av de otrygga platserna ökar uppmärksamheten på att förändring ska ske, både hos elever och vuxna. Var vuxna på skolan är under elevernas utevistelse har stor betydelse. Rastaktiviteter gör så att flera elever deltar i gemenskap med andra. För de äldre eleverna ökar det gemensamma ansvarstagandet och delaktigheten genom att ha och ansvara för den egna miljön. Uppföljning av resultaten medvetandegör det som inte fungerar bra och skapar förutsättning för förändringar.

Ansvarig

Trygghetsteamet ansvarar för att synliggöra de otrygga platserna på skolan samt för genomförande, presentation och uppföljning av enkäter. Biträdande rektorer ansvarar för rastvärdsschemat och för att vuxenledda rastaktiviteter ökar.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under läsåret, utvärderas i december 2014 och i maj 2015.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Skolans policy. Det ska inte förekomma diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling inom verksamheten på Haga/Lyckeby skolan.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Alla vuxna ska vara uppmärksamma på kännetecken som kan tyda på att en elev är utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. God uppsikt över elevernas lektionsfria tid. Personalen har kunskap om var det kan finnas ställen som är otrygga. Dessa ställen uppmärksammas extra under rastvärdstid. Alla vuxna arbetar för att skapa förtroendefulla relationer med eleverna så att de kan känna sig trygga i att vända sig till vuxna om de eller någon annan blir utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Kontaktpersoner på skolan om någon behöver ta upp något de har sett hända eller om de själva har blivit utsatta är. Medlemmarna i trygghetsteamet, Carina Olsson, Linda Storell, Emma Wilhelm, Anita Skoglund, Ronny Andréen, Lotta Retsloff, Björn Brink, Marcus Carlsson, Anna Högye, Therese Häggström. Kurator; Marie Sandqvist skolsköterska, Riitta Wassén biträdande rektor, Rose-Marie Öberg biträdande rektor, Lisa Sahlstedt. Förutom personerna ovan ska all personal vara tillgänglig för eleverna om de vill och har behov av att prata med en vuxen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

När någon i skolan får kännedom om att en elev upplever att han/hon har blivit kränkt anmäls det till rektor och en utredning startar. En anmälan om att en utredning har påbörjats görs till huvudmannen.

Utredningen görs av någon i trygghetsteamet, i elevhälsoteamet eller av skolledningen. Alla berörda får i samtal redogöra för vad som har hänt. Elevernas föräldrar kontaktas och informeras om det inträffade.

Den information som kommer fram i samtalen dokumenteras av den som håller i utredningen. Om utredningen visar att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har ägt rum ser skolledningen över vilka åtgärder som ska vidtas. Huvudmannen informeras.

Åtgärder kan bl. a vara samtal med kurator för de inblandade för att ge den utsatte eleven stöd och för att skapa förståelse hos andra för vad händelsen innebär och att liknande händelser inte får förekomma i fortsättningen. Det kan vara arbete i klassen/gruppen med värdegrundsövningar för att skapa förståelse för vad som händer om en person blir utsatt. Det kan vara åtgärder där elev får byta grupp på skolan för att komma till rätta med ett negativt beteende. Det är alltid en biträdande rektor som ansvarar för att utredning, åtgärder och uppföljning sker.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

När någon i skolan får kännedom om att en elev upplever att han/hon har blivit kränkt av en vuxen anmäls det till rektor och en utredning startar. En anmälan om att en utredning har påbörjats görs till huvudmannen.

Utredningen görs av någon i skolledningen.

Alla berörda får i samtal redogöra för vad som har hänt. Elevernas föräldrar kontaktas och informeras

om det inträffade, eleven erbjuds stöd.

Den information som kommer fram i samtalen dokumenteras av den som håller i utredningen. Om utredningen visar att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har ägt rum ser skolledningen över vilka åtgärder som ska vidtas. Huvudmannen informeras.

Den utsatte eleven får stöd via samtal med kurator eller annat stöd beroende på hur behovet ser ut. Berörd personal blir informerad om resultatet av utredningen och skolledningen vidtar de åtgärder som behövs enligt bestämmelser inom ramen för anställningen.

Rutiner för uppföljning

De beslutade åtgärderna gällande eleven följs upp av trygghetsteamet och av elevens klasslärare/mentor. De beslutade åtgärderna gällande personal följs upp av skolledning.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation av rutinerna ovan sker i fem steg på avsett underlag som har tagits fram kommungemensamt.

1. Vid anmälan av kränkande behandling.

Anmälan görs till rektor. Den görs av den som upplever eller upptäcker att kränkande behandling har skett, kan vara elev, förälder eller personal. Anmälan dokumenteras och huvudmannen informeras. Utredning startar.

2. Vid utredning av kränkande behandling.

Görs av biträdande rektor i samråd med trygghetsteamet. Utredningen dokumenteras och huvudmannen informeras.

3. Vid beslut om kränkande behandling har skett eller inte.

Rektor fattar beslut om kränkning har ägt rum eller inte. Beslutet dokumenteras och huvudmannen informeras.

4. Vid åtgärder med anledning av kränkande behandling.

Åtgärderna dokumenteras och genomförs av berörd personal och biträdande rektor, huvudmannen informeras.

5. Vid uppföljning av åtgärder vid kränkande behandling.

Åtgärderna följs upp och dokumenteras av berörd personal och biträdande rektor, huvudmannen informeras.

Ansvarsförhållande

Rektor har ett övergripande ansvar för att rutinerna följs. Ärenden utreds och dokumenteras av ansvarig biträdande rektor som samarbetar med trygghetsteamet i utredningen av händelsen. Rektor informeras löpande.